

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 11Csp/98/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203451
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Weiserová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623203451.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Júlia Weiserová, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, právne zast. KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanému: A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX A. E., o zaplatenie 3.500,- Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov konania proti žalobcovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu vo výške 3.500,- Eur, zmluvný úrok 2.289,53 Eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.500,- Eur od 06.04.2014 do zaplatenia, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalovaný dňa 29.11.2013 uzatvoril s predchodcom žalobcu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1399280278 predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov v celkovej výške 3.500,- Eur v prospech žalovaného. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa zmluvy. Právny predchodca žalobcu si svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z platne uzavretej zmluvy splnil riadne a včas a žalovanému dňa 29.11.2013 pri platne uzavretej zmluve poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 3.500,- Eur. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené vo výpise z úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z platne uzavretej zmluvy riadne a včas nesplnil, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery ku dňu 29.09.2014. Výzva na úhradu dlžnej (Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti) sumy je písomnou výzvou banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovaný si ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok do dnešného dňa nesplnil. Žalobca, resp. pôvodný veriteľ využil zákonné prostriedky na zabezpečenie uspokojenia svojej pohľadávky a rovnako umožnil žalovanému úver splácať v mesačných splátkach. Medzi žalobcom a žalovaným bolo dňa 28.11.2014 dojednané Uznanie dlhu, uzatvorené v zmysle § 558 zákona č. 40/1964/Zb. Občianskeho zákonníka. Súčasťou uznania dlhu je vyhlásenie žalovaného, ktorý svoj záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu uznal čo do jeho výšky, ako aj do právneho dôvodu. Uplatnil aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % počnúc od 06.04.2014.

3. Tunajší súd vo veci vydal dňa 17.07.2023 platobný rozkaz sp.zn. 11Csp/98/2023-80, ktorý nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto bol uznesením zo dňa 20.11.2023 zrušený.

4. Žalovaný je hlásený k trvalému pobytu na adrese B. A. E. a to počnúc od 03.04.2018. Súdu sa nepodarilo doručiť žalobu žalovanému na adresu uvedenú v žalobe a ani vlastným šetrením a lustráciou v dostupných registroch zistiť iné adresy. Obvodné oddelenie PZ Považská Bystrica, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica i Mesto Považská Bystrica súdu oznámili, že posledný trvalý pobyt žalovaného na adrese A. E., C. XXXX/XX bol zrušený, pričom aktuálny pobyt žalovaného im nie je známy. Preto v zmysle § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a to dňa 21.12.2023. V zmysle uvedeného ustanovenia sa tak žaloba, ako aj listinné dôkazy s ňou predložené, považujú za doručené žalovanému po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia. Žalovaný na výzvu súdu, aby sa k doručenej žalobe a listinným dôkazom písomne vyjadril v súdom stanovenej lehote 10 dní nereagoval a nepoužil žiadne prostriedky procesnej obrany.

5. Po preštudovaní veci zo strany súdu vzhľadom na povahu sporu (spotrebiteľský) a neúplnosť skutkových tvrdení žalobcu súd uznesením sp.zn. 11Csp/98/2023-113 zo dňa 22.01.2024 vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení o vyjadrenie ako si predchodca žalobcu splnil povinnosť vymedzenú v ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., povinnosti vymedzené v ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase ním vykonaného zosplatnenia úveru, vyjadrenie sa k skutočnosti na základe čoho predchodca žalobcu určil v Zmluve o úvere zo dňa 29.11.2013 ročnú percentuálnu mieru nákladov uvedenú hodnotou 21,34 % p.a., resp. aké predpoklady boli použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a vyjadrenie sa ku skutočnosti, aká celková čiastka peňažných prostriedkov bola ku dňu doručenia tohto uznesenia zo strany žalovaného na úverový vzťah založený zmluvou o úvere zo dňa 29.11.2013 uhradená a vyčíslil koľko bolo započítané na istinu, úroky a poplatky, s predložením relevantných dôkazov.

6. Žalovaný reagoval na výzvu súdu vyjadrením zo dňa 07.02.2024 s pripojením špecifikácie finančných údajov o žalovanom s odvolaním sa na odpoveď z registra Sociálnej poisťovne, predložením predpisu splátok k zmluve o úvere ako aj výziev s prílohami, ktoré však už boli predložené spolu so žalobou.

7. Vo veci bolo nariadené pojednávania a to na deň 06.03.2024, pričom tento sa nezúčastnili sporové strany. Žalobca a jeho právny zástupca svoju neúčasť písomne ospravedlnili. Žalovanému bolo predvolanie doručované prostredníctvom Mesta Považská Bystrica, pričom oznámenie o doručení písomností bolo vyvesené 14.02.2024, zvesené 29.02.2024. Lehota na prípravu tak bola u žalovaného zachovaná. Súd preto v súlade s ustanovením § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a žalovaného.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to so žiadosťou a so zmluvou o úvere - Dostupná pôžička zo dňa 29.11.2013, obchodnými podmienkami pre úver - Dostupná pôžička, všeobecnými obchodnými podmienkami A. E., uznaním dlhu zo dňa 28.11.2014, zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13.06.2017, oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 19.06.2017, upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 11.09.2014 vrátane podacieho hárku, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 29.09.2014 vrátane podacieho hárku, predžalobnou výzvou zo dňa 23.05.2023, aktuálnym stavom úveru ku dňu 07.06.2017, predpisom splátok a listinou preukazujúcou šetrenie bonity žalovaného a zistil tento skutkový stav:

9. Dňa 29.11.2013 uzatvorila Poštová banka, a.s. a žalovaný Zmluvu o úvere - Dostupná pôžička ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli obchodné podmienky pre úver - Dostupná pôžička a všeobecné obchodné podmienky Poštovej banky. Z uvedenej zmluvy bolo zistené, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.500,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 72 mesačných dohodnutých splátkach po 86,29 Eur. Celková suma nákladov činila 2.398,44 Eur, RPMN činila 21,34 %, priemerná RPMN 19,35 %, fixná úroková sadzba 19,50 %.

10. Z listiny "uznanie dlhu" zo dňa 28.11.2014 súd zistil, že žalovaný písomne uznal dlh voči predchodcovi žalobcu čo do dôvodu i do výšky, ktorý ku dňu 29.09.2014 činil 4.157,89 Eur.

11. Z upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 11.09.2014 súd zistil, že žalovaný bol veriteľom vyzvaný k úhrade dlhu vo výške 693,88 Eur v lehote do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň bol upozomený na sankciu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Výzva bola žalovanému doručovaná o čom svedčí podací hárok.

12. Z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 29.09.2014 súd zistil, že veriteľ vyzval žalovaného na úhradu sumy 4.034,48 Eur s príslušenstvom potom čo úver predčasne zosplatnil ku dňu 29.09.2014. Výzva bola žalovanému doručovaná o čom svedčí podací hárok.

13. Z predžalobnej výzvy zo dňa 23.05.2023 bolo zistené, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 11.517,63 Eur.

14. Z aktuálneho stavu úveru vyhotoveného ku dňu 07.06.2017 súd zistil, že žalovanému bola poskytnutá suma 3.500,- Eur, pričom tento uhradil iba sumu 108,91 Eur, pričom táto suma bola započítaná na úroky.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu vyhotovenia výzvy na úhradu pohľadávky, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 283/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 29.11.2013 uzatvorená zmluva o úvere - dostupná pôžička, ktorej súčasťou boli obchodné podmienky pre úver a všeobecné obchodné podmienky A. E., F. na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3.500,- Eur. Táto skutočnosť, ani fakt o výške poskytnutej sumy a uhradenej sumy 108,91 Eur zo strany žalovaného v konaní sporné neboli. Úverová zmluva uzavretá medzi predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka i zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že predchodca žalobcu pri uzavretí zmluvy konal v rámci predmetu svojej činnosti. Žalovaný pri uzavretí zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvoril ako fyzická osoba. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejme aj v danej veci.

23. Pôvodný veriteľ Poštová banka, a.s. postúpil pohľadávku voči žalovanému zo Zmluvy o úvere - dostupná pôžička zo dňa 29.11.2013, terajšiemu žalobcovi zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13.06.2017, pred uplynutím termínu jej konečnej splatnosti.

24. Prioritne sa preto súd zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovaného a žalobcom. Vychádzal z toho, že preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania, a súd je povinný ju skúmať vždy aj bez návrhu a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta (por. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp.zn. 2Cdo 205/2009).

25. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011, č.k. III. ÚS 517/2011-9). Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejmé, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitimovaná t.j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určité fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

26. Pôvodný veriteľ, ktorý poskytol úver žalovanému, t.j. Poštová banka, a.s., je bankou. Z uvedeného dôvodu je potrebné na danú vec okrem ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka aplikovať aj ustanovenie § 92 ods. 8 bankového zákona. Uvedené ustanovenie upravuje špeciálne podmienky (okrem všeobecných podmienok postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku), kedy môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky bankou. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018 podľa ktorého ustanovenie

§ 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

27. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžaduje v zmysle vyššie uvedených ustanovení kumulatívne splnenie týchto podmienok:

- existencia splatnej pohľadávky,
- písomná výzva banky,
- následné nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke.

28. V konaní nebolo preukázané, že by predtým ako k postúpeniu pohľadávky došlo k zániku predmetnej zmluvy aktivitou niektorej zo zmluvných strán (odstúpením resp. vypovedaním zmluvy). Úver však mal byť zosplatený predchodcom žalobcu predčasne ku dňu 29.09.2014. V danom spore žalobca súdu predložil prípis zo dňa 12.09.2014 označený ako "upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru" adresovaný žalovanému právnym predchodcom žalobcu, ktorým ho mal upozorniť na nedoplatok na splátkach úveru v celkovej výške 693,88 Eur. Žalobca resp. jeho predchodca však v tomto spore nezdokladoval, že z jeho strany došlo k riadnemu doručeniu predmetnej výzvy a tým zároveň k zrealizovaniu výzvy na úhradu ním požadovaného dlhu, ktorý ako pohľadávka jeho právneho predchodcu mal byť predmetom postúpenia z tohto právneho predchodcu na uvedeného žalobcu. Predložil síce súdu podací hárok svedčiaci o odoslaní výzvy žalovanému, nie však dôkaz o tom, že zásielka bola riadne doručená, resp. sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Následne "Výzvou na úhradu dlžnej sumy" zo dňa 29.09.2014 opätovne adresovanou žalovanému právnym predchodcom žalobcu tomuto oznámil, že dlh vo výške 4.034,48 Eur sa stal splatným a vyzval ho na jeho zaplatenie najneskôr do 10-tich dní od doručenia tejto výzvy. Žalobca resp. jeho predchodca však rovnako ako u predchádzajúcej výzvy nezdokladoval, že z jeho strany došlo k riadnemu doručeniu predmetnej výzvy (zosplatenia) a tým zároveň k zrealizovaniu výzvy na úhradu ním požadovaného dlhu, ktorý ako pohľadávka jeho právneho predchodcu mal byť predmetom postúpenia z tohto právneho predchodcu na uvedeného žalobcu. Predložil síce súdu podací hárok svedčiaci o odoslaní výzvy (zosplatenia) žalovanému, nie však dôkaz o tom, že zásielka bola riadne doručená, resp. sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného.

29. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, platného v čase realizácie výzvy/upozornenia, resp. v čase právnym predchodcom žalobcu vykonaného zosplatenia, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, mohol dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Z hľadiska tejto formulácie uvedeného ustanovenia je zrejmé, že toto uvedené ustanovenie dopĺňa ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, takže otázku zosplatenia úveru je potrebné vykladať skrz text oboch uvedených ustanovení súčasne.

31. Podľa uvedeného ust. § 565 Občianskeho zákonníka na to, aby žalobca ako veriteľ mohol žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky bolo potrebné, aby mu toto právo vyplynulo buď z dohody medzi zmluvnými stranami alebo aby mu bolo určené rozhodnutím. Okrem toho je potrebné uviesť, že z obsahu uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka (t.j. § 53 ods. 9, Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka) je možné vyvodiť, že povinnosťou právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa je upozorniť žalovaného ako dlžníka na možnosť zosplatenia záväzku pred tým, ako k zosplateniu dôjde. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi. Doručenie žiadosti o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky dlžníkovi až po dni splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky nemá za následok stratu výhody splátok pre dlžníka, pretože splatnosťou ďalšej nasledujúcej splátky toto právo veriteľa zaniklo.

32. Zároveň je potrebné uviesť, že samotné ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby v prípade ak ide o plnenie v splátkach, veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže

veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní pred uplatnením práva na zosplatenie, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň potom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (pozri § 122 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie práva na zosplatenie neúčinné. (viď. Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax (komentár).

33. Právny predchodca žalobcu mal po vyššie uvedenej výzve označenej ako "Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru" zo dňa 11.09.2014 pristúpiť k samotnému zosplateniu predmetného úveru prípisom zo dňa 29.09.2014 označeným ako "Výzva na úhradu dlžnej sumy" adresovaným žalovanému. Vykonaným dokazovaním však nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu "Upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej časti úveru" zo dňa 11.09.2014, rovnako ako následné zosplatenie označené ako "Výzva na úhradu dlžnej sumy" žalovanému riadne doručil, resp. že sa táto aspoň dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Veriteľ znáša dôkazné bremeno o tom, že taký prejav vôle učinil, ako i o tom, že dlžník získal o prejavenej vôli (požiadavke na úhradu časti dlhu) vedomosť. V tomto prípade predchodca žalobcu prejav vôle realizoval písomne a odosielal ho poštou, účinky výzvy a následného zosplatenia by nastali v prípade, ak by sa dlžník, mal možnosť oboznámiť s takým prejavom vôle veriteľa. Z ust. § 45 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že adresát úkonu musí mať reálnu možnosť sa oboznámiť s obsahom úkonu, avšak už nezáleží na tom, či sa tak z objektívnych, či subjektívnych dôvodov na strane adresáta úkonu nestalo. Žiaden z týchto predpokladov (doručenie, resp. vedomosť dlžníka o prejavenej vôli veriteľa) preukazujúcich takto doručenie vyššie uvedeného "Upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru" i "Výzvy na úhradu dlžnej sumy" žalovanému nebol v spore žalobcom preukázaný a teda predčasné zosplatenie úveru tak nebolo možné považovať za platné.

34. V tejto súvislosti súd opätovne uvádza, že podľa platnej judikatúry v prípade sporu o doručenie písomnosti dôkazné bremeno o doručení písomnosti zaťažuje odosielateľa (porovnaj Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. decembra 2020, sp.zn. 5 Cdo 36/2020).

35. Zároveň žalobca teda nepreukázal, že vykonal výzvu na splnenie záväzku žalovanému pred následným postúpením tejto pohľadávky žalobcovi v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

36. Ako už súd vyššie uviedol, podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR jednou zo základných požiadaviek k tomu, aby pohľadávka voči žalovanému mohla byť z banky postúpená na tretí subjekt, je splnenie podmienky, že tomuto žalovanému bola výzva na splnenie jeho omeškaných úhrad voči banke, ako aj samotné zosplatenie preukázateľné dlžníkovi zaslané. V danom spore táto podmienka však ako už súd vyššie uviedol nebola splnená. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp.zn. 1Obdo/92/2018).

37. Súd tiež dodáva, že oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky bez ďalšieho, nezakladá aktívnu legitimáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd nemá povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení (viď napr. odôvodnenie citovaného rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/147/2017).

38. Vyššie uvedené podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách musia byť splnené kumulatívne na to, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok. V prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Zo strany predchodcu žalobcu pritom neboli splnené všetky podmienky vyžadované pre postúpenie pohľadávky, a preto k

platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu dôjsť nemohlo. Z uvedeného dôvodu súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu zamietol.

39. Súd opätovne poukazuje na vyššie uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR i citovaný rozsudok sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, podľa ktorého ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

40. V závere poznamenáva, že sprísnená ochrana spotrebiteľa vyžaduje, aby sa v prípade, ak sú dané pochybnosti o obsahu právnych vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom v súlade s § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia predmetnej Zmluvy o úvere - dostupná pôžička medzi právnym predchodcom žalobcom a žalovaným, použil výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Je nepochybné, že výklad, v zmysle ktorého, pokiaľ sa riadne nepreukáže splnenie všetkých podmienok na postúpenie pohľadávok vedených voči žalovanému z banky na súčasného žalobcu je priaznivejší a je na mieste ho aplikovať.

41. Po preukázaní nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore sa súd ďalším detailnejším vecným preskúmaním merita sporu nezaoberal.

42. Napriek tomu po predbežnom posúdení veci súdom je z predložených listín zrejmé, že proces predchádzajúci uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy (proces šetrenia bonity klienta), náležitosti zmluvy (hodnota RPMN, výška nákladov úveru) i úkon uznania dlhu žalovaným zo dňa 28.11.2014 "Návratka" vykazujú viaceré nedostatky pre ktoré by súd pravdepodobne dospel k rovnakému resp. obdobnému záveru a žalobu by zamietol.

43. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 255 ods.2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

45. Podľa § 262 ods.1CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

XX. Podľa článku 4 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

48. O trovách konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s článkami 4 Základných princípov CSP teda prihliadajúc na pomeru jeho úspechu strán v spore ako aj skutočnosť, že si úspešná strana v spore nárok na náhradu trov konania neuplatnila.

49. Súd pri posudzovaní uvedeného úspechu vzal na zreteľ skutočnosť, že pomer úspechu žalovaného bol 100 %. Žalovanému ako úspešnej strane sporu by tak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania.

50. V danom spore si však žalovaný trov konania neuplatnil a ani nebol nijako procesne aktívne činný. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem.

51. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo analogia iuris). Súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne ďalším rozhodnutím o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnený žalovaný síce bol úspešný v spore, avšak náhradu trov konania si neuplatnil, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

XX. Súd preto rozhodol tak, že žalovanému ako úspešnej strane sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 Civilný sporový poriadok).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilný sporový poriadok).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilný sporový poriadok).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.